

5 ^ο Newsletter	«Εξειδίκευση του πρότυπου Συστήματος Ένταξης της Ισότητας των Φύλων (ΣΕΙΦ) ανά φορέα πολιτικής, καθώς και πιλοτική ανάπτυξη και εφαρμογή περιφερειακών και Τοπικών Προγραμμάτων ισότητας των Φύλων»
Σεπτέμβριος 2015	Τμήμα 5 «Εξειδίκευση του πρότυπου Συστήματος Ένταξης της Ισότητας των Φύλων (ΣΕΙΦ) σε Περιφέρειες και Δήμους της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου»
Υπεύθυνος Υλοποίησης Έργου	Υπεύθυνος υλοποίησης του έργου είναι η Ένωση Εταιρειών «EUROPEAN PROFILES A.E. – ΓΝΩΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ». Τόσο η EUROPEAN PROFILES A.E., όσο και η ΓΝΩΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ δραστηριοποιούνται επί σειρά ετών στην παροχή υπηρεσιών συμβούλου και προσφέρουν ολοκληρωμένες υπηρεσίες σε οργανισμούς του ιδιωτικού και δημοσίου τομέα, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ειδικότερα, διαθέτουν πολυετή εμπειρία και άριστη τεχνογνωσία στην υποστήριξη των κέντρων χάραξης δημόσιων πολιτικών, των κεντρικών φορέων της δημόσιας διοίκησης αλλά και της τοπικής αυτοδιοίκησης σε θέματα που άπτονται τη διαχείριση του ανθρωπίνου δυναμικού.
Κυριότερες Εθνικές Πολιτικές για την Ισότητα των Φύλων	<p>Γενικές επισημάνσεις</p> <p>Το Σύνταγμα του 1975 κατοχύρωσε για πρώτη φορά την αρχή της ισότητας των φύλων (άρθρο 4 παρ. 2) ως ειδικότερη έκφραση της γενικής αρχής της ισότητας. Το άρθρο 4, παρ. 2, του Συντάγματος του 1975 αναφέρει πως «Οι Έλληνες και Ελληνίδες έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις», διατύπωση που κατοχυρώνει τα ίσα δικαιώματα των δύο φύλων. Όπως γενικά η αρχή της ισότητας, έτσι και η ειδικότερη αρχή της ισότητας των φύλων αφενός απαγορεύει τις υπέρ του ενός ή του άλλου φύλου αυθαίρετες ευμενείς ή δυσμενείς νομοθετικές ή διοικητικές διακρίσεις και αφετέρου επιβάλλει τη νομοθετική επέκταση των υπέρ του ενός μόνο φύλου ευμενών διατάξεων και υπέρ του άλλου.</p> <p>Επιπλέον, στο άρθρο 22, παρ. 1 εδ. β' του Συντάγματος αναφέρεται ότι: «Όλοι οι εργαζόμενοι, ανεξάρτητα από φύλο ή άλλη διάκριση, έχουν δικαίωμα ίσης αμοιβής για παρεχόμενη εργασία ίσης αξίας». Πρόκειται, επομένως, για μια πραγματικά πρωτοποριακή διάταξη, που όμοιά της δεν απαντάται στα Συντάγματα άλλων Κρατών.</p> <p>Ο δρόμος για την ουσιαστική (de facto) ισότητα των φύλων διευρύνθηκε με τη διάταξη του άρθρου 116 παρ.2, η οποία προήλθε από τη συνταγματική αναθεώρηση του 2001. Σύμφωνα με αυτή: «Δεν αποτελεί διάκριση λόγω φύλου η λήψη θετικών μέτρων για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Το Κράτος μεριμνά για την άρση των ανισοτήτων που υφίστανται στην πράξη, ιδίως</p>

σε βάρος των γυναικών».

Σκοπός της είναι να καταργήσει τη θεσμική και πραγματική ανισότητα που είχε διαμορφωθεί σε βάρος των γυναικών και να προωθήσει όχι απλώς τη θεσμική ισότητα ανδρών και γυναικών, αλλά και την ίση μεταχείριση των φύλων στην πράξη, παρέχοντας τη δυνατότητα στις γυναίκες να έχουν ίσες ευκαιρίες με τους άνδρες. Επομένως, οποιαδήποτε παρέκκλιση ή εξαίρεση από τη συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της ισότητας των φύλων, είναι πλήρως απαγορευμένη.

Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων (ΓΓΙΦ) & Εθνικά Προγράμματα Δράσης για την Ισότητα των Φύλων

Από το 2001 έως και το 2013 η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων (ΓΓΙΦ), αρμόδιος κυβερνητικός φορέας για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την παρακολούθηση της εφαρμογής των πολιτικών για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς, εκτόνησε και έθεσε σε εφαρμογή τρία (3) Εθνικά Προγράμματα Δράσης για την Ισότητα των Φύλων, στα οποία αναπτύσσεται η εκάστοτε στοχοθέτηση για τη στρατηγική ανάπτυξη πολιτικών στα σχετικά θέματα.

- I. Η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων εκτόνησε αρχικά το **Εθνικό Πρόγραμμα Δράσης για την Ισότητα (2001-2006)**¹, το οποίο περιλάμβανε τη στρατηγική-πλαίσιο της Ελλάδας για την ένταξη των πολιτικών ισότητας σε όλους τους τομείς δράσης (gender mainstreaming). **Σκοπός** του ήταν ο «*εκσυγχρονισμός του κοινωνικού προτύπου με σκοπό την αξιοποίηση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού, ανεξαρτήτως φύλου και η εξάλειψη κάθε μορφής διακρίσεων κατά των γυναικών*». Για την επίτευξη του σκοπού αυτού, η ΓΓΙΦ έθεσε **τέσσερις (4) στρατηγικούς στόχους**, ως εξής:
  - i. Προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στην οικονομική ζωή:
    - α) εξασφάλιση της συμμετοχής των γυναικών σε περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας, β) επιδίωξη της συμμετοχής των γυναικών στην πλήρη απασχόληση, γ) εκούσια συμμετοχή των ανδρών και γυναικών στη μερική απασχόληση.
  - ii. Προώθηση της ίσης συμμετοχής και εκπροσώπησης στον πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό τομέα.
  - iii. Προώθηση της ίσης πρόσβασης και ίσης εφαρμογής των κοινωνικών δικαιωμάτων για άνδρες και γυναίκες. Βάση του στόχου είναι η εφαρμογή της νομοθεσίας, η πληροφόρηση/ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών για τα θέματα ισότητας των φύλων.
  - iv. Προώθηση της αλλαγής του ρόλου και των στερεοτύπων των φύλων.

Βασικό εργαλείο για την επίτευξη αυτών των στόχων ήταν η ένταξη της διάστασης της ισότητας σε όλους τους τομείς της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής ζωής σε συνδυασμό με την υλοποίηση θετικών δράσεων.

- II. Η Γενική Γραμματεία Ισότητας παρουσίασε για την περίοδο 2004-2008 μία στρατηγική Παρέμβαση-Εισήγηση στην Κυβερνητική Επιτροπή: «**Εθνικές Προτεραιότητες Πολιτικής και Άξονες Δράσης για την Ισότητα των Φύλων**»², προκειμένου να αναδείξει τόσο την εθνική σημασία, όσο και την

¹ Εθνικό Πρόγραμμα Δράσης για την Ισότητα (2001-2006), text at: <http://www.esfhellas.gr/index.asp?node=111>

² Γενική Γραμματεία Ισότητας (2004), Εθνικές Προτεραιότητες και Άξονες Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (2004-2008), Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Αθήνα.

ευρωπαϊκή διάσταση των θεμάτων ισότητας ανδρών και γυναικών. Στην εισήγηση αυτή παρουσιάστηκαν οι ακόλουθοι **τέσσερις (4) άξονες ειδικών δράσεων**:

- i. Καταπολέμηση του ελλείμματος ισότητας στην αγορά εργασίας και τις εργασιακές σχέσεις στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.
- ii. Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας με θύματα τις γυναίκες.
- iii. Καταπολέμηση των στερεότυπων αντιλήψεων για το ρόλο των δύο φύλων μέσω της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- iv. Ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

III. Την παρούσα στιγμή, υλοποιείται το **Εθνικό Πρόγραμμα για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2010-2013**, το οποίο διαρθρώνεται σε **τρεις πυλώνες** που περιλαμβάνουν αντίστοιχα: α) τις προτεινόμενες **νομοθετικές ρυθμίσεις** που βελτιώνουν το οικογενειακό δίκαιο, αναμορφώνουν και ενισχύουν τους νόμους για τη βία και εισάγουν νέες διατάξεις με στόχο την ουσιαστική ισότητα των φύλων, β) τις **εξειδικευμένες πολιτικές για την ισότητα των φύλων της ΓΓΙΦ** (παρεμβάσεις σε επιλεγμένα θεματικά πεδία δημόσιας πολιτικής και δημιουργία θεσμών, δομών και οργάνων παραγωγής πολιτικής), και γ) τις **παρεμβάσεις των άλλων Υπουργείων και δημόσιων φορέων** με τις οποίες εντάσσουν την ισότητα των φύλων στις δημόσιες πολιτικές (gender mainstreaming). Επιπλέον, το Πρόγραμμα σχεδιάστηκε με γνώμονα **τέσσερις (4) στρατηγικούς στόχους**:

- i. Η **προάσπιση των δικαιωμάτων** όλων των γυναικών μέσω της προώθησης της ισότητας των φύλων και του προσανατολισμού των παρεμβάσεων στις ομάδες γυναικών με πολλαπλές διακρίσεις.
- ii. Η **πρόληψη και καταπολέμηση όλων των μορφών βίας** κατά των γυναικών.
- iii. Η **στήριξη της απασχόλησης** των γυναικών και της οικονομικής τους αυτοτέλειας.
- iv. Η **αξιοποίηση της πολιτιστικής δημιουργίας** για την ανάδειξη του στόχου της ισότητας των φύλων.

Στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση του Προγράμματος εφαρμόστηκαν μέθοδοι και καλές πρακτικές των διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών σύμφωνα με τις οποίες απαιτείται να αναπτυχθούν ταυτόχρονα: α) **εξειδικευμένες πολιτικές** ισότητας που απευθύνονται σε γυναίκες ή άνδρες στους τομείς που υπο-εκπροσωπούνται, και β) **οριζόντιες παρεμβάσεις** σε όλο το εύρος της δημόσιας πολιτικής, ώστε να αντιμετωπιστούν οι έμφυλες διακρίσεις σε κάθε πεδίο άσκησης πολιτικής. Η διπλή αυτή κατεύθυνση των παρεμβάσεων αποτελεί τη διεθνώς εφαρμοζόμενη στρατηγική για την προώθηση της ισότητας των φύλων από το 1995 (Πλατφόρμα του Πεκίνου του ΟΗΕ και Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το gender mainstreaming).

Πρόσφατες πολιτικές και ορόσημα για την Ισότητα των Φύλων

- ❖ Το **2009**, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, η ΓΓΙΦ εκπονεί το «**Εθνικό Πρόγραμμα για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της Βίας κατά των Γυναικών (2009-2013)**».
- ❖ Δημιουργήθηκε, για πρώτη φορά στη χώρα μας, ένα **ολοκληρωμένο Δίκτυο εξήντα μία (61) δομών**, πανελλαδικής κάλυψης για την πρόληψη και

αντιμετώπιση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών, υπό τον συντονισμό της ΓΓΙΦ.

Αναλυτικότερα:

- **Τηλεφωνική Γραμμή SOS 15900**, η οποία λειτουργεί σε 24ωρη βάση/365 ημέρες τον χρόνο και προσφέρει υπηρεσίες σε γυναίκες-θύματα βίας.
- **Δέκα τέσσερα (14) Συμβουλευτικά Κέντρα (ΣΚ)** της ΓΓΙΦ, τα οποία λειτουργούν στις έδρες των Περιφερειών της χώρας και στον Πειραιά.
- **Είκοσι πέντε (25) Κέντρα Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας και δέκα εννέα (19) Ξενώνες φιλοξενίας γυναικών-θυμάτων βίας και των παιδιών τους³** λειτουργούν σε ισάριθμους Δήμους, οι οποίοι επιλέχθηκαν με αντικειμενικά πληθυσμιακά και γεωγραφικά κριτήρια, προκειμένου να επιτευχθεί η μεγαλύτερη γεωγραφική κάλυψη της χώρας (ΕΛΣΤΑΤ, 2011). Τα ΣΚ της ΓΓΙΦ και οι Δομές των Δήμων λειτουργούν συμπληρωματικά και δημιουργούν το ευρύ **δίκτυο εξήντα μία (61) δομών**, συμπεριλαμβανομένων των **δύο (2) Ξενώνων του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ)** που έλαβαν χρηματοδότηση για την αναβάθμισή τους.
- ❖ Δημιουργήθηκε **Μηχανισμός/Δομή παρακολούθησης και αξιολόγησης των δημόσιων πολιτικών** ως προς τις επιπτώσεις τους στο φύλο. Η Δομή εκτός από το ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης των πολιτικών των φορέων της κεντρικής Κυβέρνησης, των Περιφερειών και των Δήμων της χώρας, θα διαθέτει και σύστημα αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των πολιτικών σε σχέση με το φύλο (gender impact assessment). Η παρακολούθηση και αξιολόγηση των πολιτικών θα γίνεται με τη στατιστική τεκμηρίωση και την ανάπτυξη δεικτών φύλου σύμφωνα με τις προδιαγραφές του ΟΗΕ και της ΕΕ.
- ❖ Προωθήθηκε η Υπογραφή της **«Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες»** από Δημάρχους και Περιφερειάρχες, οι οποίοι ανέλαβαν δημόσια δέσμευση για την υλοποίηση σχετικών πολιτικών.
- ❖ Τον Ιούνιο του 2010, περιλήφθηκαν στον νέο Νόμο για τη **«Νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης»** (Ν. 3852/2010, ΦΕΚ 87/Α/7-6-2010) διατάξεις που προωθούν την ισότητα των φύλων.
  - Σε κάθε Περιφέρεια συγκροτείται **Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων (ΠΕΠΙΣ)** (άρθρο 186, παρ. VI.1), και οι πολιτικές ισότητας των φύλων αποτελούν για πρώτη φορά αντικείμενο της υπηρεσιακής μονάδας **«Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας των Φύλων»** που περιλαμβάνεται στους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας των Δήμων (άρθρο 97, παρ. η).
  - Συμπληρωματικά με τις υπηρεσιακές μονάδες δίνεται η δυνατότητα στους Δήμους για συγκρότηση **Δημοτικών Επιτροπών Ισότητας των Φύλων** (άρθρο 70), με ενδεικτικές αρμοδιότητες την εισήγηση σχετικών προτάσεων στο δημοτικό συμβούλιο, την ευαισθητοποίηση/ενημέρωση για θέματα ισότητας των φύλων, την επιδίωξη συνεργασίας με την ΠΕΠΙΣ κ.ά.

³ Οι Ξενώνες μπορούν να φιλοξενήσουν προσωρινά 20 γυναίκες με τα παιδιά τους και διαθέτουν το κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό για την υποστήριξή τους.

Υλοποιηθείσες
Δράσεις
Περιφερειών και
Δήμου της
Αποκεντρωμένης
Διοίκησης Αιγαίου

Δήμος Ρόδου

- Υποστήριξη του Διεθνούς εκπαιδευτικού σεμιναρίου με θέμα: «Ζευγάρι, Παιδί, Οικογένεια και οι δεσμοί τους: Από τη θεωρία στην κλινική πράξη» που θα πραγματοποιηθεί στη Ρόδο από 8 έως 11 Ιουλίου στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

- Το **Κέντρο για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ)** στο πλαίσιο του έργου «*Ενθάρρυνση και υποστήριξη της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις πολιτικής ευθύνης και εκπροσώπησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο πολιτικής*» διοργάνωσε στην Περ. Νοτίου Αιγαίου (Ρόδος) επιμορφωτικό σεμινάριο την περίοδο Μαΐου – Ιουνίου 2015. Το έργο στοχεύει στην υποστήριξη των αιρετών και των υποψηφίων γυναικών, προκειμένου να διευρυνθεί η συμμετοχή τους σε θέσεις πολιτικής ευθύνης και να ενισχυθεί η εκπροσώπησή τους στους πολιτικούς θεσμούς σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.

Το επιμορφωτικό σεμινάριο υλοποιήθηκε σε 2 κύκλους και συμμετείχαν της Περ. Νοτ. Αιγαίου, καθώς και του Δ. Ρόδου.

- Το **Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝΕΠ) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ)** διοργάνωσε στις 29/6/2015 επιμορφωτική ημερίδα στη Ρόδο, για την υποστήριξη των πολιτικών ισότητας των φύλων, που απευθύνεται στο σύνολο των δημοσίων υπαλλήλων, ανδρών και γυναικών, που υπηρετούν στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και στους Δήμους Δωδεκανήσου. Η ημερίδα στόχευε στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση σε θέματα ενίσχυσης της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις ευθύνης στη διοίκηση και αλλαγής στάσεων και συμπεριφορών, καθώς και υποστήριξης της ένταξης της ισότητας των φύλων στις δημόσιες πολιτικές, μέσω της ανάπτυξης και εφαρμογής τοπικών και περιφερειακών προγραμμάτων ισότητας των φύλων.

Στην ημερίδα συμμετείχαν στελέχη της Περ. Νοτ. Αιγαίου, καθώς και του Δ. Ρόδου.

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

- Το **Κέντρο για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ)** στο πλαίσιο του έργου «*Ενθάρρυνση και υποστήριξη της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις πολιτικής ευθύνης και εκπροσώπησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο πολιτικής*» διοργάνωσε στην Περ. Βορείου Αιγαίου (Μυτιλήνη) επιμορφωτικό σεμινάριο τον Σεπτέμβριο 2015. Το έργο στοχεύει στην υποστήριξη των αιρετών και των υποψηφίων γυναικών, προκειμένου να διευρυνθεί η συμμετοχή τους σε θέσεις πολιτικής ευθύνης και να ενισχυθεί η εκπροσώπησή τους στους πολιτικούς θεσμούς σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.

Το επιμορφωτικό σεμινάριο υλοποιήθηκε σε 2 κύκλους και συμμετείχαν στελέχη της Περ. Βορείου Αιγαίου.

Προγραμματισμένες
Δράσεις

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Στο πλαίσιο εξειδίκευσης του ΕΠ Περιφέρειας Νοτ. Αιγαίου και ειδικότερα στο

Περιφερειών και
Δήμου της
Αποκεντρωμένης
Διοίκησης Αιγαίου
για την
προγραμματική
περίοδο 2014 - 2020

πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 4: Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης – Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Θεματικός Στόχος (ΘΣ) 9: «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης» έχει σχεδιαστεί δράση για τη «Βελτίωση της απασχολησιμότητας ατόμων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό - Ενίσχυση της απασχολησιμότητας ατόμων ευπαθών και λοιπών ομάδων του πληθυσμού που βιώνουν ή κινδυνεύουν από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό και έχουν την ευθύνη φροντίδας τέκνων (Δράση 9i.1.1.1)».

Μέσω της δράσης θα ενισχυθούν κατά κύριο λόγο άτομα που έχουν τη φροντίδα ανήλικων τέκνων (κυρίως γυναίκες) με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα κάτω του ορίου της φτώχειας που επιδιώκουν την ένταξή τους στην αγορά εργασίας, τη διατήρηση και τη βελτίωση των όρων απασχόλησής τους.

Η δράση συμβάλει στον στόχο της Περιφέρειας για αύξηση της απασχόλησης και διατήρηση των ωφελούμενων γυναικών από οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα, σε θέσεις εργασίας με ισότιμους όρους, ώστε μέσα από την ουσιαστική διευκόλυνσή τους, να ανταποκριθούν στους απαιτητικούς κι αντικρουόμενους ρόλους τους, όπως αυτός της οικογενειακής μέριμνας και της παιδικής προστασίας. Έτσι, η συγκεκριμένη δράση ενισχύει τις γυναίκες με την παροχή υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας βρεφών, νηπίων, παιδιών και εφήβων.

Επίσης, στο πλαίσιο του ίδιου Άξονα και ΘΣ έχει σχεδιαστεί η Δράση 9iii.1.1.1 για τη «Βελτίωση της θέσης ατόμων που κινδυνεύουν από διακρίσεις - Συμβουλευτικά κέντρα και ξενώνες φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών.

Η δράση αφορά στη λειτουργία του Ξενώνα Φιλοξενίας Ρόδου και των Συμβουλευτικών Κέντρων στη Σύρο, Ρόδο και Κω για τρία έτη (1/1/2016 – 31/12/2018).

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της Δράσης 9iii.1.1.3 «Δράσεις για τη βελτίωση της θέσης ατόμων που κινδυνεύουν από διακρίσεις – Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης για παιδιά και εφήβους με νοητική υστέρηση ή /και αναπηρία».

Η δράση αφορά στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας ατόμων ευπαθών και λοιπών ομάδων του πληθυσμού που βιώνουν ή κινδυνεύουν από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό και έχουν την ευθύνη φροντίδας τέκνων, με στόχο την εναρμόνιση της οικογενειακής με την επαγγελματική ζωή, μέσω της ενίσχυσης της πρόσβασης οικογενειών σε υπηρεσίες φροντίδας για τα παιδιά.

Μέσω της δράσης θα ενισχυθούν κατά κύριο λόγο άτομα που έχουν τη φροντίδα ανήλικων τέκνων (κυρίως γυναίκες) με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα κάτω του ορίου της φτώχειας που επιδιώκουν την ένταξή τους στην αγορά εργασίας, τη διατήρηση και τη βελτίωση των όρων απασχόλησής τους.

[Πηγή:1^η Συνεδρίαση Επιτροπής Παρακολούθησης ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου 2014-2020, Ερμούπολη, 25 Ιουνίου 2015].

ΔΗΜΟΣ ΡΟΔΟΥ

Με βάση το πενταετές Στρατηγικό Σχέδιο του Δήμου Ρόδου 2015-2019 (στο οποίο καθορίζεται η Στρατηγική και οι Αναπτυξιακές Προτεραιότητες του Δήμου Ρόδου τίθεται ο Γ.Σ.3. **Αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων και ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής**. Η ανάδειξη του ανθρώπινου και κοινωνικού χαρακτήρα του Δήμου Ρόδου, μέσω του σχεδιασμού και της υλοποίησης παρεμβάσεων που θα εξασφαλίζουν την κοινωνική συνοχή, την **Ισότητα των Φύλων** και την προστασία των κοινωνικά ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού αποτελεί έναν από τους στρατηγικούς στόχους του αναπτυξιακού οράματος του Δήμου.

Στόχος της Δημοτικής Αρχής είναι η παροχή καθολικής πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες πρόνοιας και υγείας για όλους τους συμπολίτες μας. Ιδιαίτερη βαρύτητα

δίνεται στις **έμφυλες ανισότητες**, στις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, στους μακροχρόνια άνεργους, στους ανασφάλιστους, στους ηλικιωμένους, στους πολίτες που βρίσκονται στα όρια της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, στους κατοίκους της υπαίθρου και των μικρών χωριών, καθώς και στους επισκέπτες κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του **Άξονα Προτεραιότητας 2: «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ»** καταρτίζεται το **Μέτρο 2.2: «Ισότητα και κοινωνική ενσωμάτωση»**. Το μέτρο αφορά όλες τις δράσεις που εξασφαλίζουν την κοινωνική ενσωμάτωση ευπαθών κατηγοριών πολιτών, τις συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες καθώς και όλες τις δράσεις που αφορούν την ισότητα των δύο φύλων. Θα βελτιωθούν οι υπηρεσίες των υπαρχουσών υποστηρικτικών υποδομών με στόχο την ενεργητική ένταξη των κοινωνικών ομάδων που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο του κοινωνικού αποκλεισμού. Θα ενεργοποιηθεί το Παρατηρητήριο Ίσων Ευκαιριών για εκπόνηση μελετών και ερευνών σε θέματα κοινωνικού αποκλεισμού. Στα θέματα ισότητας θα δοθεί έμφαση στη συνέχιση της λειτουργίας των Δομών Υποστήριξης Γυναίκων (Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναίκων Θυμάτων βίας και Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναίκων Θυμάτων βίας), η ενίσχυσή τους στον τομέα της συμβουλευτικής ένταξης στην αγορά εργασίας και την δημιουργία Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του **Άξονα Προτεραιότητας 3: «ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ»** εμπεριέχονται δράσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών προϊόντων, την ενδυνάμωση της επιχειρηματικότητας των κατοίκων της περιοχής του Δήμου και την τόνωση της τοπικής οικονομίας. Θα εξετασθούν δράσεις σχετικές με την επιχειρηματικότητα συγκεκριμένων ομάδων πληθυσμού και ειδικότερα των νέων και των **γυναικών**.

[Πηγή: Απόσπασμα από την Έγκριση Α' Φάσης, 24/7/2015 Απόφαση Τακτικής Συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ρόδου].

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Για την επόμενη προγραμματική περίοδο η περιφέρεια Βορ. Αιγαίου έχει σχεδιάσει μια σειρά δράσεων / παρεμβάσεων, οι οποίες θα εξειδικευτούν στο πλαίσιο του ΕΠ της Περιφέρειας 2014 2020:

- **Ενίσχυση της Αντιπροσώπευσης.** Στόχος είναι να ενισχυθεί ο βαθμός αντιπροσώπευσης των γυναικών και των ανδρών στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων (τόσο στην επίσημη όσο και στην ανεπίσημη διαδικασία αποφάσεων).
- **Δράσεις ενίσχυσης της απασχόλησης** όπως ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας, προώθηση των τοπικών γυναικείων συνεταιρισμών, υποστήριξη απασχολούμενων/αυτοαπασχολούμενων γυναικών για την αναβάθμιση των προσόντων τους, εκστρατεία ευαισθητοποίησης για την ίση κατανομή των εργασιών μεταξύ ανδρών και γυναικών τόσο στην οικογενειακή/ιδιωτική ζωή όσο και στην αγορά εργασίας, καθώς και ανάδειξη επιχειρήσεων που αναπτύσσουν θετικές δράσεις υπέρ των γυναικών. Σημαντικό είναι να ενισχυθεί η γυναικεία απασχόληση σε τοπικό επίπεδο με εκμάθηση δεξιοτήτων, επαγγελμαμάτων και τεχνικών που παραδοσιακά θεωρούνται «αντρικά», ώστε να αρθούν τα έμφυλα στερεότυπα σε θέματα επαγγελματικού διαχωρισμού. (Μπορεί να γίνει και πιο στοχευμένα σε μακροχρόνια άνεργες και μετανάστριες.)
- **Δίκτυα Ανάπτυξης και Συνεργασίας** μεταξύ γυναικείων συνεταιρισμών και ενίσχυση των υπαρχόντων συνεταιρισμών.
- **Δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας** για προώθηση τοπικών προϊόντων

με εκμάθηση ψηφιακής προβολής πωλήσεων.

- **Δημιουργία εργαστηρίων (workshops)** για προώθηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας, κυρίως σε απομονωμένες, απομακρυσμένες περιοχές της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.
- **Κοινωνική μέριμνα** που αφορά δράσεις που στοχεύουν στην υποστήριξη και φροντίδα κοινωνικά ευπαθών ομάδων
- **Δράσεις ενημέρωσης για την** αναπαραγωγική και σεξουαλική υγεία (όπως παροχή πληροφόρησης σε θέματα υγείας των γυναικών, σύλληψης και αντισύλληψης, τεχνητής γονιμοποίησης, σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων και AIDS, εκστρατεία ενημέρωσης των νέων σε θέματα της σεξουαλικής υγείας και ιδιαίτερα της αντισύλληψης με στόχο τη μείωση των αμβλώσεων, συνεργασία με MKO που δραστηριοποιούνται στην καταπολέμηση του καρκίνου των γυναικών κ.ά.)
- **Οργάνωση και ενημέρωση στα σχολεία** για θέματα βίας κατά των γυναικών.
- **Συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου και πιο συγκεκριμένα με το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φύλο, Πολιτισμός και Κοινωνία»,** το οποίο ασχολείται με θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα που θέτουν οι μελέτες για τις γυναίκες και το φύλο στην ανθρωπολογία και την ιστορία, και ασχολείται με τη διερεύνηση του φύλου ως αναλυτικού εργαλείου για την πληρέστερη κατανόηση ζητημάτων που σχετίζονται με την πολιτική, την εκπαίδευση, την οικονομία, την υγεία, την γλώσσα και την τέχνη. Στόχος είναι η υψηλού επιπέδου εκπαίδευση επιστημόνων και ερευνητριών/ών στις γυναικείες σπουδές και τις μελέτες για το φύλο, έτσι ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις ανάγκες των σημερινών πολυπολιτισμικών κοινωνιών και να συμβάλουν στην προώθηση της αρχής της ισότητας στη βάση της ετερότητας σε όλους τους τομείς.
- **Επιμόρφωση** των στελεχών της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, από την βάση της διοικητικής ιεραρχίας μέχρι τη διοίκηση σε θέματα φύλου και ισότητας των φύλων και γενικά σε ότι εμπεριέχεται στις εθνικές πολιτικές για την ισότητα των φύλων, καθώς και στη στρατηγική για το gender mainstreaming. Η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου έχει την βούληση, με την υποστήριξη πάντα της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων να διοργανώσει σεμινάρια επιμόρφωσης και εκπαίδευσης τόσο των υπαλλήλων της όσο και των αιρετών στελεχών της με στόχο την κατανόηση ορολογίας βασικών εννοιών και του θεσμικού πλαισίου.
- **Ανάπτυξη των συνεργασιών της Περιφερειακής Επιτροπής Ισότητας Φύλων (ΠΕΠΙΣ)** ως σημείου αναφοράς στο Περιφερειακό Πρόγραμμα Ισότητας των Φύλων.
- **Διαβούλευση με την Κοινωνία των Πολιτών** για θέματα ενδυνάμωσης των γυναικών και ενίσχυσης κοινωνικά ευπαθών ομάδων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται γυναίκες (Ρομά, μετανάστριες). Και οι δύο αυτές ομάδες, αντιμετωπίζουν αρκετά ζητήματα, αναφορικά με την ένταξή τους στον κοινωνικό ιστό. Οι μετανάστριες συνιστούν μια δυναμική πληθυσμιακή ομάδα, η οποία ωστόσο δεν προσεγγίζεται ικανοποιητικά σε επίπεδο δράσεων ή/και στρατηγικής. Ειδικά στην Περιφέρεια Βορείου το θέμα της εισροής μεταναστών αποτελεί μείζον ζήτημα και είναι πολύ σημαντικό να ληφθεί μέριμνα, ώστε οι γυναίκες που έρχονται με τα παιδιά τους να μην υφίστανται διακρίσεις και στέρηση των βασικών τους δικαιωμάτων. Οι γυναίκες πρόσφυγες αποτελούν ομάδα που υφίσταται πολλαπλές διακρίσεις. Είναι πολύ σημαντικό να διασφαλίζεται η διαμονή τους μαζί με

	<p>τα παιδιά τους σε χώρο διαφορετικό από αυτόν που στεγάζονται οι άντρες, και η ψυχολογική και οιασδήποτε μορφή στήριξης ώστε να διασφαλίζεται το δικαίωμα της μητρότητας, της υγιεινής, της ασφάλειας.</p> <p>[Πηγή: Απόσπασμα από την εισήγηση της εντεταλμένης Συμβούλου της περιφέρειας Βορ. Αιγαίου, κα Αγγελικής Σαραντινού στο πλαίσιο της ενημερωτικής ημερίδας του έργου, Ρόδος Οκτώβριος 2014].</p>
<p>Υλοποιηθείσες Δράσεις Έργου από πλευράς Αναδόχου</p>	<p>Οι υλοποιηθείσες δράσεις του Έργου μέχρι τη λήξη του έργου, 20/09/2015, επικεντρώθηκαν στην επιστημονική, συμβουλευτική και τεχνική υποστήριξη των Περιφερειών Νοτίου, Βορείου Αιγαίου καθώς και του Δήμου Ρόδου για την πιλοτική εφαρμογή των Περιφερειακών και του Τοπικού Προγράμματος Ισότητας των Φύλων, δηλαδή της υλοποίησης των προτεινόμενων παρεμβάσεων για την ένταξη της ισότητας των φύλων σε κάθε πεδίο πολιτικής των δύο Περιφερειών και του Δήμου. Το σύνολο των ενεργειών υποστήριξης αλλά και της αξιολόγησης του βαθμού υιοθέτησης των παρεμβάσεων αυτών από τις δύο Περιφέρειες και από το Δήμο θα αποτυπωθούν στην Έκθεση Υποστήριξης και Παρακολούθησης των Τοπικών / Περιφερειακών Προγραμμάτων Ισότητας των Φύλων για κάθε Δήμο και Περιφέρεια. Λοιπές δράσεις του έργου είναι οι ακόλουθες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Πραγματοποιήθηκε τεχνική συνάντηση μεταξύ στελεχών του Αναδόχου και των αρμοδίων στελεχών της ΠΕΠΙΣ της Περιφ. Βορ. Αιγαίου (Μυτιλήνη) τον Αύγουστο 2015. Στο πλαίσιο της συνάντησης ενημερώθηκαν τα νέα στελέχη της ΠΕΠΙΣ για την πορεία του έργου και συζητήθηκαν δράσεις που έχουν υλοποιηθεί με πρωτοβουλία της περιφέρειας, καθώς και προγραμματιζόμενες δράσεις / παρεμβάσεις για την νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020. - Σύνταξη και Υποβολή Εννεάμηνης έκθεσης πεπραγμένων του Αναδόχου για κάθε Δήμο και Περιφέρεια, η οποία καλύπτει το χρονικό διάστημα Ιαν. – Σεπτ. 2015. - Σύνταξη και Υποβολή Δεκαπεντάμηνης έκθεσης υλοποίησης των Τοπικών / Περιφερειακών Προγραμμάτων Ισότητας των Φύλων για τον Δήμο Ρόδου και τις Περιφέρειες Βορ. Και Νοτίου Αιγαίου. - Εκπόνηση έντυπων ή / και ηλεκτρονικών ενημερωτικών φυλλαδίων, τα οποία θα είναι προς τη διάθεσή των ωφελουμένων του έργου και στα οποία θα παρατίθενται σύντομη περιγραφή του έργου, των στόχων, των αποτελεσμάτων και των παραγόμενων Παραδοτέων. - Ολοκληρώθηκε η δικτυακή εφαρμογή - βάση δεδομένων με στοιχεία του έργου και των εμπλεκόμενων φορέων σε θέματα ισότητας σε περιφερειακό επίπεδο. Η εφαρμογή είναι προσβάσιμη από το ακόλουθο link: http://www.europeanprofiles.gr/SEIF-Aigaio/.

Υπουργείο Εσωτερικών &
Διοικητικής Ανασυγκρότησης
Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού
Διαχείρισης και Εφαρμογής
Συγχρηματοδοτούμενων Δράσεων
του Υπουργείου Εσωτερικών
(ΕΥΣΥΔΕ ΥΠΕΣΔΔ)
Κοραή 4, 105 64 Αθήνα
[📞: 213 150 1454 / 2131501465
[📠: 213 150 1491 / 2131501454

Βατατζή 40,
ΤΚ 114 72, Αθήνα
web site: www.europeanprofiles.gr
Υπεύθυνη Επικοινωνίας:
Αλεξία Ζαγλάρα
Τηλ.: 210 82 10 895 (εσωτ. 0226)
Fax : 210 82 54 021
E-mail: azagara@europeanprofiles.gr

Καραολή Δημητρίου 20,
ΤΚ 551 31, Καλαμαριά
web site: www.gnosianaptixiaki.gr
Υπεύθυνος Επικοινωνίας:
Μιλτιάδης Σταμπουλής
Τηλ: 2310 403371-2
Φαξ: 2310 403371-2 (εσωτ. 113)
E-mail: info@gnosianaptixiaki.gr